

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Eica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Agricola”, (Sebeșul-săsesc), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Armonia”, „Astra”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Avrigeana”, „Bănățana”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală”, (Dej), „Banca Poporală”, (Arpașul-inf), „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Buciumana”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstr.” (Mercurea), „Cassa de păstr.” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Cârțișoreana”, „Ciacovana”, „Chiorana”, „Chiseteiana”, „Codreana”, „Comuna”, „Concordia”, (T.-Uzdin), „Cordiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Coroana”, (Timișoara), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Deținuta”, „Doina”, „Drăganul”, „Dundăreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgășana”, „Fortuna”, „Frăția”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geozeana”, „Gloria”, „Grănișterul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Insoțire de credit”, (Veștem), „Inst. de credit”, (Mehadia), „Inst. de credit”, (Gavosdia), „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Isvorul” (Sebeșul-inf.), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Ligediana”, „Lipovana”, „Luceafărul”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerva”, „Munteana”, (Cornăreva), „Murășana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Negoiul”, „Nera”, „Noiana”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Panciovana”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Plugarul”, (Săcădate), „Poporul”, (Lugoj), „Poporul”, (Săliște), „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racoana”, „Reun. de impr. și păstrare”, (Iva-mare), „Riureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săsesc), „Seldgeana”, „Sentinela”, „Șercăiana”, „S ilvania”, „Soimșana”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Tărnăveana”, „Tibleșana”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Vatra”, „Victoria”, „Viitorul”, „Voileana”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Sănmărtin), „Vulturul”, (Iășnad), „Zărândeana”, „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 ileri.

Adunarea generală a „Solidarității”.

Sâmbătă la 25 I. tr. și-a ținut însoțirea noastră „Solidaritatea” a doua adunare generală ordinară în Brașov, conform programei publicate în numărul nostru 23 a. c.

Adunarea generală s'a ținut în sala cea mare a edificiului societății „Gewerbeverein” și a fost prezidată de venerabilul prezident al direcțiunii „Solidarității” dl *Parteniu Cosma*.

Prezidentul a deschis adunarea la orele 10¹⁵ a. m. prin o scurtă vorbire, în care a relevat importanța adunării generale și a numit totodată notar pe dl *Ioan I. Lăpădatu*, scrutinători de alegere pe domnii *Mateiu C. Jiga*, (Făgăraș) și *Sava Raicu*, (Arad), iar verificători ai procesului verbal pe d-nii *Constantin Hertia* (Săliște) și *Constantin Popp* (Sibiu).

La adunarea generală au participat prin reprezentanții lor 45 de institute, membre ale „Solidarității” și anume:

1. „Agricola”, Hunedoara, prin Vas. C. Osvadă.
2. „Agricola”, Sebeșul-săsesc, prin S. Medean.
3. „Albina”, Sibiu, prin P. Cosma.
4. „Ardeleana”, Orăștie, prin I. I. Lăpădatu.
5. „Armonia”, Cincul-mare, prin Valer Pop.
6. „Avrigeana”, Avrig, prin C. Popp.
7. „Banca Poporală”, Arpașul-inf., prin Tr. Dragomir.
8. „Banca Poporală”, Caransebeș, prin I. Tătar.
9. „Bihoreana”, Oradea-mare, prin I. Pușcariu.
10. „Brădetul”, Orlat, prin C. Popp.
11. „Cassa de păstrare”, Mercurea, prin Oct. Sglimbea.
12. „Cassa de păstr.” (reuniune) Săliște, prin C. Hertia.
13. „Coroana”, Bistrița, prin Ios. Oncioiu.

14. „Creditul”, Zernești, prin Dr. Iancu Mețianu.
15. „Crișana”, Brad, prin Eman. Comșa.
16. „Dunăreana”, T.-Cubin, prin P. Stoica.
17. „Economia”, Cohalm, prin I. Bercan.
18. „Furnica”, Făgăraș, prin M. C. Jiga.
19. „Gloria”, Pui, prin D. Sgaverdea.
20. „Insoțirea”, Veștem, prin C. Popp.
21. „Isvorul”, Sebeșul-inf., prin Toma Doican.
22. „Lipovana”, Lipova, prin Ios. Oncioiu.
23. „Mielul”, Poiana, prin Ilie Dobrotă.
24. „Minerva”, Beclean, prin Iuliu Pop.
25. „Murășana”, Reghinul-săsesc, prin M. C. Jiga.
26. „Murășanul”, M.-Radna, prin Proc. Givulescu.
27. „Nădlăcana”, Nădlac, prin A. Petroviciu.
28. „Negoiul”, Porumbacul-sup., prin Nic. Solomon.
29. „Olteana”, Viștea-inferioară, prin Nic. Borzea.
30. „Oraviceana”, Oravița, prin I. I. Lăpădatu.
31. „Orientul”, H.-Dobra, prin L. Vraciu.
32. „Panciovana”, Panciova, prin P. Stoica.
33. „Plugarul”, Cacova, prin Ioan Epure.
34. „Poporul”, Lugoj, prin Sim. Popescu.
35. „Porumbăceana”, Porumbacul-inf., prin D. Mandea.
36. „Sentinela”, Satul-nou, prin P. Stoica.
37. „Șercăiana”, Șercaia, prin Dr. I. German.
38. „Silvania”, Șimleu, prin N. Munthiu.
39. „Steaua”, R.-Petre, prin P. Stoica.
40. „Tărnăveana”, Sighișoara, prin Dr. T. Cornea.
41. „Timișana”, Timișoara, prin R. Cărăbaș.
42. „Unirea”, Vad, prin G. Ursu.
43. „Victoria”, Arad, prin Sava Raicu.
44. „Viitorul”, Ocna-Sibiului, prin C. Popp.
45. „Zlăgnea”, Zlagna, prin Vas. C. Osvadă.

Constatăndu-se prezența numărului cerut de membri, pentru a se putea aduce hotărâri valide, secretarul dă cetire raportului și propunerilor direcțiunii, iar bilanțul și raportul comitetului de supraveghiere îl cetește cassar-contabilul C. Popp.

Pe baza acestora adunarea generală ia la cunoștință raportul direcțiunii, primește cu unanimitate:

1. bilanțul pe 1909 prezentat de direcțiune.

2. decide, conform propunerii prezentate de direcțiune, ca profitul anului 1909 în sumă de K 31.67 să se transpună în contul anului viitor, votând totodată direcțiunii și comitetului de supraveghiere absolutul pentru gestiunea lor pe anul 1909, și

3. autorizează direcțiunea, ca întocmai ca și în anul trecut să numească și în anul curent un număr corăspunzător de revizori-experti.

Privitor la celelalte propuneri ale direcțiunii referitoare la înființarea băncii de asigurare, la sprijinirea înființării de însoțiri din partea băncilor asociate și privitor la înființarea unui birou de informațiune, în legătură cu biroul central al „Solidarității” și cu banca de asigurare, adunarea generală, considerând importanța acestor chestiuni, a delegat din sinul său o comisiune de 9 membri, constătătoare din următorii delegați:

Nic. Borzea, (Făgăraș), Emanoil Comșa, (Brad), Dr. T. Cornea, (Sighișoara), Ioan Epure, (Cacova), Dr. Pomp. German, (Șercaia), Proc. Givulescu (M.-Radna), Dr. Iancu Mețianu, (Zernești), Vas. C. Osvadă, (Hunedoara) și Oct. Sglimbea (Mercurea).

Totodată prezidentul închide ședința primă, și anunță a doua ședință pe d. a. orele 3 $\frac{1}{2}$.

*

Ședința a doua s'a deschis la orele 3 $\frac{1}{2}$ fix și comisiunea de 9 și-a prezentat prin referenții *Em. Comșa, Vas. C. Osvadă* și *Oct. Sglimbea* raportul asupra propunerilor direcțiunii.

După o dezbateră interesantă și serioasă adunarea generală a primit cu unanimitate propunerile direcțiunii și a luat următoarele deciziuni:

I. Privitor la societatea de asigurare: „Solidaritatea” inițiază înființarea unei societăți de asigurare cu un capital deplin vărsat.

Societatea se înființează în prima linie cu concursul moral și material al băncilor însoțite, iar capitalul social se va acoperi prin subscriere din partea publicului mare. Partea de capital, ce ar rămâne nesubscrisă prin particulari, o vor subscrie băncile asociate în proporția capitalului lor social.

Cu executarea acestei deciziuni, adecă cu redactarea și emiterea prospectului de fondare, cu redactarea proiectului de statute, precum și cu îndeplinirea tuturor celorlalte

lucrări necesare în scopul fondării societății de asigurare se încredințează biroul „Solidarității.”

II. Privitor la biroul de informațiune:

„Adunarea generală autorizează direcțiunea „Solidarității” să facă toate pregătirile de lipsă pentru înființarea unui birou de informațiune, pe care să-l activeze în legătură cu biroul central al „Solidarității” și cu banca de asigurare.

Spesele necesare pentru înființarea acestui birou le va anticipa cassa „Solidarității” și le va acoperi din venitele biroului înființat, iar întrucât ar rămâne și spese neacoperite, acelea să se repartizeze asupra băncilor asociate în proporția capitalului lor social.”

III. Privitor la înființarea de însoțiri:

„Adunarea generală a „Solidarității” invită băncile asociate ca în cercul lor de activitate să-și dea tot concursul moral și material pentru înființarea de însoțiri, special pentru însoțirile menite să ușureze și perfecționeze mijloacele de producțiune și circulațiune a avutului poporului nostru.

În acest scop băncile asociate se invită ca acolo unde însoțirea e posibilă și folositoare să stăruiască cu cuvântul și cu fapta să se înființeze însoțirile reclamate prin necesitățile și împrejurările date; tot asemenea le invită să supravegheze însoțirile înființate cu concursul lor, cu scop ca activitatea acestor însoțiri să fie corectă și folositoare, iar despre însoțirile înființate și supravegheate să raporteze în fiecare an direcțiunii „Solidarității.”

În fine adunarea generală enunță, că acțiunea pentru înființarea de însoțiri este în toate privințele liberă.”

Urmând la ordinea zilei alegerea a 3 membri în direcțiune în locul dlor Dr. Coriolan Pop, Sava Raicu și Ilie Trailă eșiți prin sortare, au fost realeși dnii *Dr. Coriolan Pop* (Oradea-mare), și *Sava Raicu* (Arad), iar membru nou a fost ales dl *Dr. Gavriil Tripon* (Bistrița).

Terminată fiind ordinea de zi prezidentul închide adunarea generală, mulțămind delegaților pentru viul interes manifestat față de lucrările adunării, după care dl S. Raicu, în cuvinte binesimțite se face interpretul sentimentelor de recunoștință ale adunării generale față de dl prezident, pentru activitatea și zelul cu care conduce afacerile și lucrările „Solidarității.”

*

La adunarea generală au participat ca oaspeți și mai mulți bărbați marcanti ai societății brașovene.

*

În ziua adunării generale reprezentanții băncilor noastre au vizitat instituțiile școlare și alte așezăminte românești din Brașov, dând o deosebită atențiune școlii noastre comerciale, unde au fost conduși de dl director Vlaicu și prof. Pricu.

Seara a fost o reprezentație teatrală bine reușită, dată de dl și dna Zaharie Bârsan, iar Duminecă dimineața, cea mai mare parte a delegaților a luat parte la excursiunea aranjată la Sinaia, sub conducerea dlor Ios. Oncioiu și Dr. E. Dan, cari s'au îngrijit și de exoperarea certificatelor de liberă trecere preste frontieră pentru mai mulți delegați.

Cercetarea stabilimentelor industriale din valea Prahovei s'a făcut în grupuri mai mici, mergând o parte din delegați la Azuga, iar alții la Câmpina etc.

Mesagiul de tron.

Noul parlament ungar a fost deschis în săptămâna trecută de Insași Maiestatea Sa prin mesagiul de tron.

Mesagiul, firește, este primit și comentat de diferitele partide politice în diferite chipuri.

Noi ne restrângem a schița din el pasagiile relative la chestiunile economice și financiare, cari privesc mai de aproape publicul nostru cetitor.

Mesagiul relevă ca primă și cea mai urgentă problemă a guvernului, de a prezenta parlamentului proiectele de lipsă pentru restabilirea ordinii legale pe terenul gospodăriei statului.

Prin economii raționale, potențarea veniturilor statului și deschiderea de noue izvoare de venit, guvernul va niza — zice mesagiul — a restabilii și asigură echilibrul, azi sdruncinat, al gospodăriei statului și a întări creditul țării.

Cu alte cuvinte acest pasagiu al mesagiului ne pune în vedere contractarea de noue împrumuturi de stat și crearea de noue dări de venit resp. de monopoluri, probabil monopolul asupra chibritelor și petrolului.

Reforma dărilor directe se va pune în executare la timp potrivit, „când vor permite împrejurările”. Ceea-ce însemnează că guvernul nu ține la termenul de 1 Ianuarie 1911 fixat în lege pentru punerea în vigoare a nouelor legi de dare, ci, precum am semnalat deja și noi, va amâna punerea în vigoare a acestor legi, „până la timp potrivit, îngăduit de împrejurări”.

O necesitate urgentă formează regularea chestiunii băncii de emisiune, după ce privilegiul Băncii Austro-Ungare expiră la finele anului curent. În legătură cu aceasta mesagiul ne pune în vedere și regularea chestiunii plăților efective și prolongirea convenției monetare și valutare.

Din enunțiația relativă la plățile efective ar rezultă că guvernul ungar va pretinde necondiționat începerea plăților efective, pe care o va pune ca una din condițiile principale pentru înnoirea privilegiului băncii. Pentru aceasta de altcum este indiferent, dacă

se va pretinde ori nu începerea plăților efective, căci Banca Austro-Ungară și de prezent își răscumpără în aur notele și din partea aceasta nu se vor ivi greutăți. Altă întrebare este însă că ce atitudine va observa în chestiunea aceasta guvernul și parlamentul austriac, care în marea sa majoritate este contra introducerii obligatorii a plăților în număr.

Mesagiul de tron înșiră mai departe între lucrările de natură urgentă ale parlamentului și înarticulară legală a Convenției comerciale cu România și cu celelalte state balcanice intrucât pertractările cu ele s'au terminat favorabil.

Ca lucrări importante, deși nu tocmai din cele mai urgente mesagiul de tron relevă: răspândirea cunoștințelor economice, chestiunea valorizării mai bune a produselor, continuarea acțiunii de colonizare și parcelare; aceasta din urmă firește în direcția cunoscută din trecut și ca promovătoare a intereselor maghiarimii; mai departe augmentarea rețelei căilor ferate, deschiderea de canale navigabile și crearea de instituții nouă social-politice; cele mai multe puncte, ce au figurat și în programele guvernelor anterioare.

Contabilitatea simplă a dlui Gavril Trifu.¹⁾

Iată cum poate deveni destul de „complicată” chiar și o contabilitate „simplă” ca a dlui Trifu. Cu gândul cel mai curat și crezând, că avem nu numai dreptul dar chiar datorința de a ne ocupa cu asemenea lucrări, am fost publicat acea mică dare de seamă din Nrul nostru dela 15 Maiu c. despre cartea de contabilitate simplă a dlui Gavril Trifu. Dl autor se găsește atins prin observările noastre mai puțin favorabile opului său (pe cele favorabile — de sine înțeles — nu le mai amintesc) și ne trimite un răspuns informativ — a cărui publicare nu o cere — și în care tonul „ironic” — dar încă ce ironic! — preponderază de câteori vine vorba de noi, ba în care cătră fine ni-se aduce în mod categoric o aspră sentință în fraza: „*Altcum eu nu aștept și n'am așteptat din cauza amintitului mai-ante recunoșcere și recomandare dela Dvoastre*” etc. În treacă observăm și noi aici, că, pe cât știm, nici colaboratorul nostru „S.” n'a avut doară intenția de a-și face „mână bună” pe lângă dl Trifu laudându-l dar desigur nici pe aceea de a-l vătăma personal. Ce s'a zis în amintita dare de seamă, s'a zis despre lucrarea dlui Trifu ca atare și spre scopul acesta n'a avut — credem — „S.” nici o lipsă, să ceară voie dela dl autor, — ca să scrie.

Scrisoarea dlui Trifu ne sosește la Redacție și noi, deși, după declarația de mai sus precum și după alte observații ale dânsului, eram convinși că nu-i facem nici un serviciu autorului cu publicarea acelei scrisori, totuș aveam de gând să o publicăm. Domnul autor ne dispinzase — e drept — „cu un gest” de aceasta, dar noi în interesul „lucrului însuș” și nu în interesul, nici în paguba autorului am și publicat amintitul răspuns (scrisoare) în întregime, — afară de introducerea, pe care numai am schițat-o — în Nrul nostru trecut. Cu aceeași ocazie zisesem, că ne vom face observările noastre referitoare, în Nrul nostru proxim. Înainte de a face aceasta să-i prezentăm publicului nostru cetitor și — dacă așteaptă sau a așteptat — și dlui Trifu scuzele²⁾ noastre „și formale”:

¹⁾ Vezi Nrul ultim al „Revistei Economice”.

²⁾ Vedem adevărat nu fără oare-care surprindere că dl Trifu publică răspunsul din chestie cu o introducere iar ironică — de mama focului — în Nrul dela 26 crt. al „Gazetei de Duminecă”.

pentruce numai deabia în al treilea Nr. am revenit la această chestie? Revista noastră — precum se știe — apare numai odată la săptămână: Sâmbăta și ca la o revistă săptămânală „de specialitate” redigată nu de un anumit birou de redacție, de cărui ocupație să fie numai aceasta, materialul se pregătește cea mai mare parte în primele zile ale săptămânii. Astfel Joi, în 9 crt. când ne-a sosit răspunsul dlui Trifu nu se mai găsește loc pentru acesta în Nr. proxim. Afară de aceasta, „Revista Econ.”, ca organ al „Solidarității” a fost în timpul din urmă ocupată (Nrul dela 12 crt. aproape întreg iar cel dela 19 crt. în parte) cu publicații referitoare la adunarea generală a aceleia. În Nrul nostru dela 26 crt. însă am publicat scrisesele dlui Trifu, deși atunci n'aveam știre că D-Lui își perduse răbdarea și trimisese în timpul acesta altei foi des amintitul răspuns. Constatăm deci numai că n'am avut cauze „preu curioase” — cum — așa de cu spirit — se exprimă dl Trifu de a nu da publicității scrisesele D-sale de apărare (?) ci în modul cel mai natural le-am publicat — nici rugați și nici silăți — atunci când, după împrejurări, s'a putut.

Și acum să vedem ce zice dl Trifu! Dânsul începe cu aceea, că a scris contabilitate pentru școală și popor și pornind de aici afirmă că colaboratorul nostru „S.” a cerut dela dânsul să facă aici „știință” din contabilitate, cu teorii, împărțiri etc. La aceasta am observat și în Nrul trecut și observăm și aici că dl Trifu este în eroare, sau cel puțin exagerează. N'a contestat „S.” că dl Trifu a scris contabilitate pentru popor și școală, ci tocmai contrarul și încă a adus elogii meritate autorului că s'a cugetat să dea popoului și școlai o carte de natura aceasta. N'a cerut nici ca să se introducă imposibilități într'ansa, ci să se fixeze mai precis și mai complet fondul contabilității, rostul și legătura ei cu viața practică, pentruca astfel pe deoparte să poată fi mai temeinic pricepută și pe de altă parte să apară mai evidente foloasele și necesitatea ei pentru popor. S'a mai cerut fixarea și explicarea mai deaproape a unor noțiuni, cari sunt indispensabile la purtarea unei contabilități oricât de simple, apoi diverse calculări tot așa de indispensabile pentru un contabil oricât de simplu. I-s'a mai imputat autorului că n'a dat unele îndrumări oricât de simple (numai absolut strictul necesar) de ordin juridic. Se știe doar că ce fel de evidențe slabe (ba de cele mai multeori chiar nici o evidență!) poartă țărani noștri asupra daraverilor lor financiare-economice față de alții, cu cari stau în legături și niște eventuale cărți de contabilitate ar putea fi folosite într'un caz dat chiar și pentru clarificarea respectivilor în procese etc. Astfel nu este tot una că ce fel și cum sunt ținute aceste cărți. Referitor la partea tehnică a arătat „S.” că nu e bine și nu e spre înlesnirea priceperii contabilității de țărani introducerea de conturi prea multe în cartea principală (după dl Trifu „Cartea de credință”) și mai ales că nu e bine și nu corăspunde nici principiilor generale de contabilitate simplă ca să se introducă în numita carte alte conturi afară de conturile de persoane și cel mult conturile: Capital și Efecte de primit și de plată. Introducerea de conturi personificate, ca: spese, dare etc. îngreuiază unui om cu „cunoștințe elementare” înțelegerea contabilității.

Ce privește „romanizarea” terminilor de contabilitate, așa cum o face dl G. Trifu, să ne ierte, dar nu o aflăm nici noi cu cale, ca și colaboratorul nostru „S.” E bine în orice caz, să ne formăm terminii noștri după firea limbii noastre, și la înțelesul ori-cui dar pentru aceea nu suntem de părerea ca terminii

generali cunoscuți și folosiți pretutindenea — internaționali — și buni, să-i schimbăm pe traduceri slabe. Dacă i vom zice la „Cartea de credință” a dlui Trifu „Cartea sau Contul Persoanelor” vor înțelege tot așa de bine țărani — dacă nu mai bine încă — că acolo e vorba de datoriile și pretensiunile noastre față de alții. Salda-Conti i-se zice unei asemenea cărți deocamdată pe la bănci și comersanți mai cu școală dar și una și alta din aceste numiri sunt mai cunoscute decât numirea romanizată din ungurește a dlui Trifu.

Și acum să venim — vorba dlui Trifu — la limbă, la durerea cea mai mare a dlui „S.” Aici credem mai corect să îndreptăm pe acei stimați cetitori ai noștri, cari ar dori să-și facă o idee neprecupată de starea lucrului ca să-și procure cumva cartea dlui Trifu și să se convingă singuri de adevăr. Cu toate principiile pedagogice, la cari se provoacă dl Trifu spre justificarea sa, trebuie să repetăm și noi cu dl „S.”, că limba în care e scrisă cartea, este azi imposibilă. Înțelegem și noi — ca laici în ale pedagogiei — că voind să înveți pe cineva ceva, trebuie să te cobori la felul lui de-a judecă și să te exprimi așa, ca el să te înțeleagă, eventual chiar cu cuvintele lui. În acelaș timp însă credem — că un pedagog trebuie să aibă în acelaș timp și tendința, ca încetul cu încetul să ridice pe învățcel și să-l apropie cât mai mult de sine. Afară de aceasta credem mai departe că libertatea de a se coborâ instructorul la felul de a se exprima al școlarului o are acela mai mult în momentul și în decursul prelegerilor, la *predarea verbală* a materiei, dar nu tocmai în măsura aceasta și la cuprinderea materialului respectiv în manuale de învățământ. Altfel s'ar ajunge la absurd cu compunerea manualelor de învățământ pentru diferitele ținuturi. Dl Trifu scrie de pildă o carte de cetire în graiul țărănesc de prin partea locului — pentru școlaele elementare de pe acolo, iar alți autori de cărți într'altfel, fiecare după graiul mai mult sau mai puțin curat al poporului respectiv.

Unde am ajunge astfel? Dar să nu mai continuăm căci credem că lucrul acesta e limpede destul.

Fragmentul de prelegere despre limba literară, pe care dl Trifu îl prezintă colaboratorului nostru „S.” credem că putea lipsi, căci acesta în toată darea sa de seamă n'a atins subiectul acesta, nici n'a zis că limba sa e literară sau nu, ci pur și simplu a fost vorba acolo de limba folosită de dl Trifu în cartea sa de contabilitate.

Asemenea puteau lipsi lecțiile de gramatică și povestea cu Moltke, nefiind acestea nici necesare și nici măcar de spirit.

De încheiere observăm numai atâta, că nu ne-am așteptat dela dl Trifu pe care l-am cunoscut și-l cunoaștem de un om calm și respectabil și care, cum zice și dânsul — nu scrie „intâia-oară” acum — să-și iasă așa de ușor „din sărite” și să răspundă „atacând sau ironizând” la niște observări făcute — „de origine” — cu cea mai bună intențiune și *la locul lor*.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 30 Iunie 1910.

Cel mai important eveniment dela sfârșitul săptămânii trecute este reducerea discontului la Banca națională belgiană dela $4\frac{1}{2}$ la $3\frac{1}{2}$ ‰; acesteia-i va urma cea olandeză, unde în prezent rata oficială no-

tează 5%. Aceste reduceri se privesc de prevestitori ai unei nouă reduceri a ratei în London. Se sperează că Banca engleză va scădea în săptămâna aceasta sau în cel mai apropiat timp etalonul încă cu $\frac{1}{2}\%$, de la 3% la $2\frac{1}{2}\%$, ceea ce este cu atât mai motivat, cu cât situația Băncii engleze este mai favorabilă decât în anul trecut și cu toate acestea atunci avea, pe vremea aceasta, un discount de $2\frac{1}{2}\%$.

Deși cererile de ultimo în Berlin, cum constată președintele direcțiunii au fost foarte considerabile, și numărarea pentru 30 crt. s'a plătit cu 6% , discountul particular a scăzut cu $\frac{1}{8}\%$ la $3\frac{1}{8}\%$.

Pe piața internă încă au fost cereri nămoase de satisfăcut, așa că după toată probabilitatea Banca austro-ungară, care a fost aproape sigurul izvor de alimentare al pieții, nu le va fi putut satisface toate din rezerva de bilete de K 168 mil., cât avea la 23 Iunie. Discountul particular notează în Viena $3\frac{3}{4}$ — $3\frac{13}{16}\%$.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Albina“, institut de credit și de economii în Sibiu. La insistența fruntașilor din Zorionul mare și jur, direcțiunea primului nostru institut financiar, a hotărât în o ședință recentă a sa, a înființa în aceea comună o agentură, în legătură cu filiala din Lugoș, pentru a putea servi pe calea aceasta mai prompt număratoarea clientelă a filialei sale din acel ținut.

*

La 2 crt. s'a inaugurat noua filială din Mediaș a „Albinei“ prin dl director executiv P. Cosma, însoțit de inspectorul general al filialelor dl Ioan Vătășan.

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

La 29 tr. a apărut a doua evaluare în cifre a ministerului ungar de agricultură despre recolta anului acestuia în Ungaria. După aceasta prețuire teritoriul cultivat cu grâu în acest an în Ungaria și Transilvania este de 6.138.360 de jug. catastr. și se așteaptă o recoltă: la grâu 54·63 (în anul tr. 30·8) la secară 16·41 (în anul tr. 11·96) la ovăs 11·70 (în anul tr. 13·38) la orz 14·80 (în anul tr. 15·65) mil. de măji metriche. Scădere se arată deci numai la ovăs și orz. Față cu anii precedenți dela 1906 incoace recolta din anul acesta se arată egală dacă nu încă cu ceva mai bună față chiar și cu cel mai multămitor an, adică un 1906, când pe un teritor de 6.170.000 jug. cat. s'au produs 53·73 milioane măji metr. de grâu. Prețuirea de acum a ministerului de agricultură arată la grâu un plus de 730.000 măji mtr. față de prima prețuire dela 11 tr. Acest fapt se prezintă cu atât mai îmbucurător, cu cât prețuirea de acum a ținut seamă și de pagubele cauzate în timpul din urmă de furtuni și peatră.

Tempestățile deslănțuite în timpul din urmă prin diferitele părți ale țării (în Caraș-Severin d. e.) au adus ce e drept stricăciuni bucatelor de pe câmp, dar pagubele cauzate sunt mai mult numai locale și au influențat de tot puțin producțiunea generală. Se speră și se crede că recolta anului acestuia va atinge o cifră încă neajunsă până acum în Ungaria și că nu va fi necesitate de import de produse. În general se poate afirma că producțiunea de cereale în Ungaria se ridică aproape constant din an în an de un timp în-

coace. Aceasta ne dovedește, că recoltele mai bune, cari s'au ivit în anii din urmă nu pot fi numai întâmplătoare, ci creșterea aceasta a producțiunii este a se ascrie cultivării tot mai intențive a pământului. Spre ilustrarea acestei aserțiuni servească următoarele date statistice:

Recolta mijlocie de grâu în Ungaria (și Croația și Slavonia) a fost dela anul:

1871—1875	14·59 mil. mm.
1876—1880	20·89 „ „
1881—1885	29·53 „ „
1886—1890	36·12 „ „
1891—1895	43·18 „ „
1896—1900	37·72* „ „
1901—1905	44·20 „ „
1906—1910	46·24 „ „

Timpul a fost în tot decursul lui Iunie schimbăcios, mai mult însă ploios și vântos, cu ploi mari, uneori torențiale și chiar cu ghiață. Pe alocurea a și nins. Incontestabil, că timpul acesta a adus destule stricăciuni și pagube la grâu și în genere la bucate, dar apoi în schimb a fost priincios bucatelor de săpat și nutrețurilor. Grâul și secara cu toate acestea au înaintat repede, căci deja prin 20 Iunie, câmpul întreg eră galbin-auriu, pe unde erau sămănături de acestea. Acum secera deja pe întreg șesul Ungariei și recolta se așteaptă să fie excelentă atât cantitativ cât și calitativ judecată. Bucatele căzute în urma multelor ploi din zilele trecute n'au pierdut prea mult deoarece atunci când au căzut ele erau deja aproape complet desvoltate.

Dar pe cât de mult promițătoare e recolta bucatelor de toamnă, aproape tot pe atât de slăbuță se arată recolta celor de primăvară, excepție făcând cele de săpat. Orzul și mai ales ovăsul, care în multe locuri a trebuit cosit, sunt slabe. Dintre cele de săpă porumbul s'a desvoltat în general luat, foarte bine. Tot cam asemenea și napii, cartofii și tutunul. Cănepa și inul apoi sămănăturile de grădină, legumăriile încă sunt frumoase. Situația agricolă a Ungariei se poate lua în general ca bună, cu excepția câtorva locuri mai ales comitatele Caraș-Severin, Sătmar și Zemplén, cari au avut în anul acesta să sufere lovituri de tot durerose prin tempestăți și furtuni aproape nemai pomenite. Viile încă sunt bune, deasemenea și grădinile de poame promit recolte bune. Poame vor fi multe: mai ales mere, pere și nuci. Pe unele locuri vor fi și prune și perșice destule.

Raportul ministerului de agricultură, cuprinzând datele până la 25 tr. după rapoartele speciale dela vre-o 2000 de raportori agricoli din țară arată în amănunte următoarele:

Teritoriul sămănat cu grâu este de 6.138.360, cel de săcară și indoitură de 1.963.823, cel de orz de 2.061.300 și cel de ovăs de 1.932.740 de jug. catastr. Datele acestea deși nu sunt tocmai absolut sigure, dar se pot pentru aceea totuși lua ca bază la calculațiuni asupra recoltei, fiind destul de reale. Teritoriul pentru sămănăturile de toamnă e cu ceva mai mare decât în anii trecuți.

Luând de bază datele de mai sus referitoare la teritoriul cultivat, recolta anului acestuia ar fi: la grâu media de jug. cat.: 8·9 mm., la săcară 8·36, la orz 7·18, la ovăs 6·05. Astfel producțiunea generală s'ar putea evalua: grâu 54·63, săcară 16·41, orz 14·80 și ovăs 11·70 milioane măji metriche.

* Scăderea aceasta se explică cu anul nenorocit 1897.

În caz de timp favorabil nu e exchis că grâul și săcara să dea o recoltă și mai bună decât aceasta, stabilită acum prin prețuirile oficioase.

Grâul. Seceratul grâului se face în anul acesta mai de timpuriu decât de obicei până acum. Pe șesul Ungariei se seceră deja peste tot locul și recolta e bună. Timpul din urmă mai răcoros și vânturile au ajutat mult, mai ales la grânele căzute, pe cari le-au scăpat de rugină. Recolta generală de grâu din acest an de 54-63 mil. mm. prezintă o creștere mare față de cea din anul trecut, care de abia a atins cifra de 30-85 mil. mm.

Săcara e frumoasă și în general promite o recoltă multămitoare. În multe locuri întrece așteptările agricultorilor atât ca paie, cât și ca grăunțe. Seceratul se face cam peste tot deodată cu al grâului. Față de anul trecut când recolta a fost de 11-96 mil. mm. recolta de săcară din acest an arată deasemenea o creștere foarte îmbucurătoare, putându-se cifra cu 16-41 mil. mm.

Orzul de toamnă s'a secerat deja mai peste tot locul, la șes, iar prin părțile mai ridicate ale țării acum se seceră. Rezultatele sunt în cea mai mare parte multămitoare. Cu toate acestea producțiunea totală de orz din toată țara va fi în anul acesta cu ceva mai mică decât în anul trecut.

Ovăsul. Starea ovăsului este numai pe alocurea multămitoare. În general se poate zice că preste tot locul, în țară, recolta va fi slăbuță. În multe părți oveșele au trebuit cosite și folosite ca nutreț pentru vite. Judecând după întreg teritorul sămănat cu ovăs — deci fără considerare la aceea, că pe ici pe colo s'au cosit unele oveșe mai slabe — producțiunea de ovăs din anul acesta se poate evalua de pe acum la 11-70 mil. mm. față de 13-30 mil. mm. din anul trecut.

Rapița s'a cosit în cele mai multe părți și s'a și imblătit deja dând rezultate satisfăcătoare.

Porumbul se desvoaltă repede și foarte frumos, dând speranțele cele mai frumoase de recoltă. **Cartofii** se desvoaltă de-asemenea bine. Săpatul de-a doua oară este mai peste tot locul terminat. — **Sămănăturile de grădină** încă sunt frumoase și timpul acesta le-a fost în genere priincios. **Varza** o cam strică insectele, dar cu toate acestea promite recoltă satisfăcătoare.

Păstăioasele se desvoaltă bine. Tot asemenea **cănepa**, **inul** și **tutunul**, apoi **napii** de zahăr și cei de nutreț. **Nutrefurile măiestrite** se cosesc mai peste tot locul deja a doua oră și rezultatele întrec așteptările de până acum ale agricultorilor. **Pășunile** sunt frumoase. **Viilor** le-a priit mult timpul acesta din urmă și se desvoaltă multămitor. Pe alocurea stricăciuni de peronosporă! **Poamelor** de asemenea nu le-a stricat timpul ploios din Iunie. Recolta poamelor mai timpurii nu se poate zice, că ar fi fost abundentă, dar mere, prune, pe alocurea și pere și nuci vor fi multe.

CRONICA.

Terminul ultim pentru răscumpărarea bancnotelor vechi à K 20. Notița noastră privitoare la bancnotele vechi à K 20 publicată în numărul nostru ultim are să sune corect cum urmează: Bancnotele à K 20 aflătoare de prezent în circulație și purtând data de 31 Martie 1900 sunt a se prezentă pentru plată sau schimbare la centralele sau filialele Băncii Austro-Ungare până la 30 Iunie 1910; astfel

că termenul pentru retragerea acestor bancnote a fost 30 Iunie a. c. După acest termen bancnotele à K 20 retrase din circulație Banca Austro-Ungară le mai primește numai pentru schimbare. Iar după 30 Iunie 1910, care este adevăratul termen ultim, Banca Austro-Ungară nu mai este obligată (§. 89 din statute) a răscumpăra sau schimba bancnotele retrase à K 20.

O nouă însoțire de credit sistem Raiffeisen s'a înființat în *Colum*, comună cu circa 530 locuitori în com. Făgărașului.

Noile monede de argint în România. Ministerul finanțelor a pus în circulație, cu începere dela 9 Iunie, monedele de argint de 2 lei, 1 leu și 50 bani, pe care a fost autorizat a le bate prin legea sancționată la 24 Martie 1909. Toate casele publice au fost autorizate să dea și să primească în plăți noile monede.

Monedele de 2 lei poartă pe avers efigia M. S. Regelui și pe margini cuvintele: „Carol I Rege al României”; pe revers, în mijloc, reprezintă o tânără țărăncă cu furca în brâu, pășind pe un lan cu snopi de grâu; la dreapta cuvintele: „2 lei” și milesimul „1910”; la stânga cuvântul „România”.

Monedele de 1 leu poartă aceleași efigii și inscripții, afară de cuvântul 2 lei, care este înlocuit cu cuvântul „1 leu”.

Monedele de 50 bani poartă pe avers aceeași efigie și inscripție, ca și monedele de 2 lei și 1 leu; pe revers în mijloc coroana regală și o ramură bogată de oliv, iar pe margine cuvintele: „România” 50 bani „1910”.

Agenturi postale noue s'a deschis la 1 crt. în comuna *Biharszentandrás* (*Sântandrieu*, com. Bihorului) pentru comunele Sântandrieu și Palota (*Ujpalota*) și pusta *Ópalota*, și în comuna *Szentpéter* (*Sâmpetru*, com. Brașovului) pentru această comună.

BIBLIOGRAFIE.

Der Roteturmpass und die Roteturmbahn die Hauptlinie zum Schwarzen Meer und in den Orient. (Posul dela Turnu-Roșu și Calea ferată Turnu-Roșu, linia principală la Marea neagră și în Orient) de Gustav Baron Bedeus, Sibiu 1910. Tipografia Ios. Drotleff. Prețul K 2.—. Vom reveni.

Firme insolvente.

Révész Iakab, comerciant în Oradea-mare.
Garai Ferencz, comerciant de piei în Oradea-mare.
Rosner & Frank, comerciant de piei în Timișoara.

Sumar.

Adunarea generală a „Solidarității”. — Mesagiul de tron. — Contabilitatea simplă a dlui Gavriil Trifu. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Societăți financiare și comerciale*: „Albina”. — *Agricultură*: Situațiunea agricolă. — *Cronică*: Terminul ultim pentru răscumpărarea bancnotelor vechi à K 20, O nouă însoțire de credit sistem „Raiffeisen”, Noile monede de argint în România, Agenturi postale noue. — *Bibliografie*: Der Roteturmpass und die Roteturmbahn. — Firme insolvente.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 28 Iunie 1910.

o/o	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, ... scut. de dare	113 65	113 70
4	" " Cor. . . . . " " "	92 45	92 75
3 1/2	" " " " " " " " " "	82 30	83 25
—	Impr. cu premii à 100 fl. . . . . " " "	230 75	231 —
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	162 10	159 60
3	Impr. p. regul. Porților de fier . . . . . " " "	78 80	78 75
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	100 25	100 —
4	" rurale ungare . . . . . " " "	93 30	93 35
4	" " croato-slav. . . . . " " "	94 50	95 —
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. în cor, Mai-Nov., sc. de dare	94 40	94 50
4	" " " " Ian.-Iulie " " "	94 40	94 50
4 2	" " " " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	98 15	98 25
4 2	" " " " argint April-Oct. " " "	98 15	98 25
4	Losuri din 1860 à fl. 500—	174 25	175 —
4	" " " " 1860 à fl. 100—	243 —	241 —
—	" " " " 1864 à fl. 100—	329 —	329 —
4	Renta austr. aur., ... scut. de dare	116 75	117 —
4	" " Cor. . . . . " " " "	94 35	94 60
3 1/2	" " de invest. " " " "	84 35	— —
C. Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	91 95	91 90
5	" " Viena . . . . . " " "	101 10	— —
6	" bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	121 75	— —
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	95 85	96 60
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	95 50	— —
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	99 80	99 80
4	" " " " 50 ani în coroane	100 10	100 10
4 1/2	Banca comerț. ung. Pesta în fl.	100 50	100 50
4	" " " " " " în cor.	93 75	93 75
4 1/2	Obl. com. "banca ung. Pesta cu 10% premie	103 10	103 75
4	" " " " repl. 60 ani	93 50	93 50
4	Scris. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	93 50	93 50
4	Obl. com. " " " " " " în cor.	93 25	93 50
4 —	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	— —	108 —
4	Scris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor.	93 20	94 —
4 1/2	Banca ipotecară ungară în cor.	99 75	99 75
4	" " " " " " " " " " " " " "	93 50	93 50
—	Obl. cu premii Banca "ung. hip. à K 100	— —	109 —
5	" "Albina", Sibiiu	— —	101 —
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " "	— —	99 —
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiiu, ...	100 —	100 —
4	" " " " " " " " " " " " " "	93 —	93 —
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " "	100 —	100 —
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiiu, ...	100 25	100 25
4	" " " " " " " " " " " " " "	93 50	93 50
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din 1880 à fl. 100	301 —	— —
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din 1889 à fl. 100	281 —	— —
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot	251 —	252 —
2	" " " " sârbesc à frs 100 —	115 —	118 —
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100.	305 90	— —
—	Basilica—Budapesta à fl. 5—	32 60	32 50
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100—	540 —	540 —
—	Buda, comuna à fl. 40—	— —	— —
—	Pálffy, à fl. 40—	270 —	257 —
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	68 50	68 50
—	" " " " ungară, à fl. 5—	42 25	41 50
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100—	541 —	554 —
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	— —	13 70
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4—	— —	20 —
F. Valute.			
—	Galbini imper. pr. bucată	11 42	11 40
—	20 franci aur	19 12	19 12
—	20 marce aur	23 54	23 53
—	Sovereigns pr bucată	24 04	— —
—	Ruble hârtie per bucată	2 55	2 58
—	100 Marce hârtie	117 60	117 65
—	100 franci hârtie	— —	95 50
—	100 lire hârtie	95 10	95 20
—	100 lei hârtie	— —	95 25

Bursa de București.

Cursul din 28 Iunie 1910.

Rentă amort., impr. 185 mil. din 1903, 5%o	vinde	Lei	102 1/4
" " " 274 " " 1890, 4%o	"	"	97 —
" " " 180 " " 1898, 4%o	"	"	92 1/2
" " " seria A. și B. din 1905, 4%o	"	"	92 —
" " " convertită din 1905, 4%o	"	"	91 65
Obligațiile Credit. județian și comunal 5%o	"	"	102 1/2
Scrisuri fonciare rurale 5%o	"	"	100 45
" " " " " " " " " " " " " " 4%o	"	"	90 60
" " " " " " " " " " " " " " 5%o	"	"	99 80
" " " " " " " " " " " " " " 5%o	"	"	97 60

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 28 Iunie 1910.

Grâu de Bănat	per 100 kg. vinde	22 40—23 20
" " Tisa	" " " " " " " " " "	22 50—23 30
" " Pesta	" " " " " " " " " "	22 40—23 10
" " Alba-reg.	" " " " " " " " " "	22 30—23 —
" " Bacica,	" " " " " " " " " "	22 20—23 15
Secară	" " " " " " " " " "	14 35—14 75
Orz	" " " " " " " " " "	11 90—12 60
Ovės	" " " " " " " " " "	13 70—15 20
Porumb	" " " " " " " " " "	10 90—11 10
Rapiță,	" " " " " " " " " "	21 80—23 80
Slănină (elisă)	" " " " " " " " " "	149—159 —
Untură de porc B.-Pesta	" " " " " " " " " "	160—161 —

„PIATRA”, cassă de econ., soc. pe acții în Teiuș (Tövis).

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de **practicant** la institutul de credit și economii „Piatra” din Teiuș (Tövis), prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 August st. n. 1910.

Salariu anual K 1000.

Reflectanții la acest post au să dovedească, că au absolvat vre-o școală comercială superioară și să poseadă limba română și maghiară.

Cererile împreună cu documentele sunt a se adresa Direcțiunii institutului „Piatra” în Tövis.

Postul e de ocupat în 1 Septembrie 1910.

Teiuș, la 29 Iunie st. n. 1910.

Nr. 130 (1—1)

Direcțiunea.

Societatea de asigurare „Dunărea“.

Fondată la 1867. ★ Fonduri de garanție K 33.928,000

Centrala în Viena:

◆◆ Agenturi generale în Sibiu și Brașov ◆◆

la

„Albina“ inst. de credit și de economii.

„Dunărea“ se ocupă cu:

Asigurări contra focului, a pagubelor de grindină, contra infracției (furt prin spargere), asigurări de sticle la galantare, de transport, precum și cu asigurări asupra vieții și de rente, sub cele mai culante premii și condițiuni. Asemenea se fac asigurări pentru cazuri de accidente prin societatea de asigurare pe acții „Danubius“ fondată sub egida societății „Dunărea“.

„GRĂNIȚERUL“, institut de credit în H.-Dobra.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Grănițerul“ în H.-Dobra, publică concurs pentru un post de **practicant**.

Salar anual K 840.

Cei ce vor posedea perfect limba germană în vorbit și scris, vor fi preferiți. Cererile instruite cu atestat de maturitate, despre absolvarea unei școli comerciale sunt a se așterne direcțiunii cel mult până la 18 Iulie st. n. 1910.

H.-Dobra, la 23 Iunie 1910.

Nr. 127 (2—2)

Direcțiunea.

„CRIȘANA“, institut de credit și economii în Brad.

CONCURS.

„Crișana“, institut de credit și de economii din Brad, publică concurs pentru ocuparea unui post de **practicant** la filiala sa din Halmagiu (Nagyhalmagy).

Salar K 840 anual și tantiema statutară.

Dela recurenți să cere să fi absolvat o școală superioară de comerț cu examen de maturitate. Cei cari, în afară de limba română, posedă și limba maghiară și germană, vor fi preferiți. Tot asemenea și cei cu praxă.

Cererile provăzute cu atestatele în original sau copie legalizată au să se înainteze până cel mult în 20 Iulie n. 1910.

Postul va trebui ocupat imediat după alegere.

Brad, 23 Iunie n. 1910.

Nr. 129 [1—3]

Direcțiunea.

MUREȘIANA^a, institut de credit și econ. în Reghin.

Prospect de emisiune.

1. Institutul nostru în adunarea generală ordinară ținută la 28 Martie st. n. 1910 a decis unanim urcarea capitalului acționar dela K 200,000 la suma de K 240,000, prin o emisiune nouă de 400 acții noi în valoare nominală de câte K 100, în următoarele condițiuni:

2. Fiecare acționar *vechiu* al institutului nostru are drept să opteze și să subscrie după 5 (cinci) acții vechi una din emisiunea nouă.

Prețul acestor acții e K 100 și K 4 spese de emisiune.

3. Fiecărui acționar vechiu i-se mai rezervă dreptul, să mai subscrie și alte acții din acele rămase neoptate.

Subscrierea acțiilor (vechi și noi) se va face deodată.

4. Eventualul rest al acțiilor neoptate și nesubscrise de acționarii *vechi* se va vinde acționarilor *noi* până în 1 August n. 1910 în prețul de K 150 și K 4 spese de emisiune de fiecare acție.

5. Dacă acționarii vechi și noi ar subscrie acții peste marginile prevăzute de concluzul adunării generale, atunci direcțiunea va face o reducere proporționată între subscribenți.

6. Prețul acțiilor se va răspunde în 6 rate, precum urmează:

I rată, la subscrierea a) dela acționarul vechiu, de acție K 10 și K 4 spese de emisiune; b) dela acționarul nou, de acție K 15 și K 4 spese de emisiune. II rată până în 1 Octombrie n. 1910, de acție dela acționarul vechiu K 20, dela acționarul nou K 30. III rată până în 1 Ianuarie n. 1911, de acție dela acționarul vechiu K 20, dela acționarul nou K 30. IV rată până în 1 Aprilie n. 1911, de acție dela acționarul vechiu K 20, dela acționarul nou K 30. V rată până în 1 Iulie n. 1911, de acție dela acționarul vechiu K 20, dela acționarul nou K 30. VI rată până în 1 Decembrie n. 1911, de acție dela acționarul vechiu K 20, dela acționarul nou K 15.

Se pot plăti și mai multe rate sau toate deodată înainte de termen.

7. Acționarii vor primi după capitalul acționar vărsat 5% interese dela ziua solvirei până la 31 Decembrie 1911. Acțiile nouă vor participa la dividendă numai după anul 1911.

8. Față de acționarii neregulați la solvirea ratelor, se vor aplica §§. 8 și 9 din statute.

9. Suma încursă peste valoarea nominală a acției va intra în fondul general de rezervă. Spesele emisiunii se vor acoperi din sumele de K 4—4. Restul întrecător se va conta tot la fondul general de rezervă.

Dat în Reghin, la 1 Iulie 1910.

Nr. 128 (I—1)

Direcțiunea.